

**Agendaformulier B&W-vergadering 3 juni 2025**

|                                                   |                                                                                                                       |              |            |
|---------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|------------|
| <b>Portefeuillehouder</b>                         | Marc Teutelink Agendaletter F                                                                                         |              |            |
| <b>Onderwerp</b>                                  | Vaststellen geoptimaliseerde regels bomenbescherming 2025                                                             |              |            |
| <b>Openbaar</b>                                   | <i>Openbaar: ja, in principe zijn alle besluiten en bijlagen openbaar en publiceren wij die actief op enschede.nl</i> |              |            |
| <b>Organisatieonderdeel (cluster of afdeling)</b> | Cluster Ruimtelijke Ontwikkeling en Beheer                                                                            | Corsanummer: | 2500012723 |
| <b>Schrijver</b>                                  | S.C. Volmer, M. Heupink                                                                                               | Casnummer    | BV25000210 |
| <b>Urgentie</b>                                   |                                                                                                                       |              |            |
| <b>Raadsbesluit nodig</b>                         | Ja                                                                                                                    |              |            |
| <b>Raad informeren</b>                            | Nee                                                                                                                   |              |            |

  

|                                  |                                                                                                                                                     |
|----------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Mee geadviseerd door</b>      | Cluster Ruimtelijke Ontwikkeling en Beheer, Cluster Omgeving & Recht, Cluster Strategie en Beleid Fysiek, Omgevingsdienst Twente, Juridische zaken. |
| <b>Advies gemeentesecretaris</b> |                                                                                                                                                     |

**Conceptbesluit**

Portefeuillehouder stelt voor om te besluiten:

1. De bomen in Enschede beter te beschermen via geoptimaliseerde regels bomenbescherming.
2. Hiervoor de gemeenteraad voor te stellen de Verordening Kwaliteit Leefomgeving te wijzigen en hiertoe de Verordening tot wijziging van de Verordening kwaliteit leefomgeving 2025 inclusief de bijbehorende bijlagen:
  - A. Bijlage\_1.2\_Definities
  - B. Bijlage\_6.14\_Criteria\_voor\_het\_aanwijzen\_van\_bomen\_op\_de\_bomenkaart
  - C. De bomenkaart
  - D. De kaart pilotgebieden met de buurten Eekmaat, Varvik-Diekman (deel), Industrie- en Havengebiedvast te stellen.
3. De nadere regels bomenbescherming vast te stellen onder voorbehoud van vaststelling van de Verordening tot wijziging van de Verordening kwaliteit leefomgeving 2025 door de Raad zoals genoemd onder 2.
4. Medewerker(s) met de functie van Adviseur Bomen werkzaam bij cluster Omgeving & Recht aan te wijzen als toezichthouder op grond van artikel 5:11 van de Algemene wet bestuursrecht en artikel 18.6 van de Omgevingswet voor de uitvoering van de Vkl taken zoals opgenomen in het Aanwijzingsbesluit toezichthouder bomen (zie bijlage 12).
5. De ingediende zienswijze te beantwoorden conform de Nota beantwoording zienswijze.
6. De motie hiermee als voldoende afgehandeld te beschouwen..

**Publieksvriendelijke samenvatting**

We willen Enschede groener maken. Het doel is "Enschede één groot groen park". Daarom willen we bomen beter beschermen. Het college van Burgemeester en Wethouders heeft daarom besloten

geoptimaliseerde regels op het onderdeel 'Activiteiten met betrekking tot bomen, planten en dieren' van de Verordening kwaliteit leefomgeving inclusief bijbehorende bijlagen ter vaststelling aan de gemeenteraad voor te leggen. Deze regels vervangen de huidige regels. De regels bepalen wanneer een vergunning nodig is voor het kappen of het uitvoeren van andere activiteiten aan of rondom bomen. Met duidelijke regels beschermen we de bomen in Enschede beter. De regels worden definitief als alle besluitvormingsstappen en de publicatie zijn doorlopen.

**B&W besluit dd.**

(In te vullen na de vergadering door loco-gemeentesecretaris)

## Inleiding en voorgeschiedenis

Vanuit de strategische opgave "Groen en duurzaam Enschede" en het Groenambitieplan Enschede 'Enschede één groot groen park', maken we Enschede nog groener. Het is belangrijk dat we het bestaande groen en de bomen beschermen. De regels voor bomenbescherming vormen hierbij een belangrijk instrument. Zo beschermen we bomen in Enschede met een omgevingsvergunning. De regels gaan ook over omgaan met overlast door bomen, vergunning en herplant, toezicht en handhaving op de regels en de bomenkaart.

De huidige regels (zie [www.enschede.nl/bomen](http://www.enschede.nl/bomen)) zijn gebaseerd op het dereguleringstraject van 2015. In 2018 zijn ze geactualiseerd op onderdelen. De regels zijn aan optimalisatie toe. Dit vanuit onze strategische opgaven, nieuwe ontwikkelingen en behoefte vanuit de samenleving, groene belangenpartijen en het bestuur. Zo staan er nieuwe ambities in het [Groenambitieplan Enschede 'Enschede één groot groen park'](#), heeft de gemeenteraad eerder de motie "[bomen beter beschermen](#)" aangenomen en geldt inmiddels de omgevingswet.

## Bestuurlijke achtergrond

Het huidige optimalisatie traject is al een langer lopend traject met verschillende bestuurlijke tussenstappen. Zoals:

- Op 5 juli 2021 heeft de gemeenteraad de motie *bomen beter beschermen aangenomen*. Over de voortgang van de uitvoering hebben wij de raad een aantal keren geïnformeerd, waaronder via dit traject.
- Op 13 december 2021 heeft de raad het [Groenambitieplan Enschede "Enschede één groot groen park"](#) vastgesteld. Waarin onder andere staat aangegeven dat bomen belangrijk zijn en we speciale aandacht hebben voor de bescherming van bomen. Ook staat hierin dat waar een gemeentelijke boom vanuit noodzaak toch weg moet, er een boom terug komt. Daarnaast staat hierin ook dat we vanuit de groenambitie de regels rond bomenbescherming gaan aanpassen.
- Op 13 november 2023 is in de [Stedelijke commissie Fysiek](#) aan de hand van de [discussienota 'Optimalisatie regels bomenbescherming in Enschede'](#) het gesprek gevoerd over de uitgangspunten voor toekomstgerichte regels voor de bescherming van de bomen. Door de commissie is vanuit dit gesprek de voorkeur uitgesproken voor de ambities, zoals verwoord in de discussienota. Ook zijn er uitspraken gedaan over meer richten op stimuleren en waar nodig handhaven. De voorkeur is methodiek 3 uit de discussienota (stamontrek + boomcriteria) met een verdere uitwerking richting optie 6, die omgevingscriteria omvat.
- Op 2 december 2024 is de gemeenteraad in [de stedelijke commissie oriënterend](#) geïnformeerd over de nu voorliggende regels en het bestuurlijk vervolgproces. Waarna de raad vanuit ambtelijke toezegging is geïnformeerd over de vervolgstappen van dit traject.
- Op 3 maart 2025 is de [Motie "Laat ze staan"](#) aangenomen. Deze handelen we met de afronding van dit traject ook af.

## Hoofdlijnen van de geoptimaliseerde regels

De belangrijkste wijzigingen ten opzichte van de huidige regels zijn:

- We beschermen meer bomen met een vergunningplicht. Zo geldt voor alle bomen in Enschede weer een vergunningplicht vanaf 1 meter omtrek op 1,30 meter boven maaiveld. Voor een aantal bomen geldt ook dat ze onder de 1 meter vergunningplichtig zijn, zoals voor individuele bomen op de bomenkaart. Tegelijkertijd zijn er ook weer situaties waarbij er geen vergunning nodig is. Dit hebben we uitgewerkt in de regels en werken we verder uit in een online vergunningscheck.
- De eerdere meldingsplicht voor bomen binnen de bebouwde kom is vervallen en vervangen we door een vergunningsplicht. De meldingsplicht gaf veel onduidelijkheid.
- We doen een pilot van maximaal 3 jaar met zwaardere vergunningplicht voor onze eigen gemeentelijke bomen. Dat betekent dat er al een vergunning nodig is bij een stamomtrek van 50 cm, gemeten op 1.30 meter hoogte. We onderzoeken hiermee of er positieve effecten zijn op de boomkroonbedekking en onze (toekomstige) bomenlanen. Ook onderzoeken we wat de effecten zijn op uitvoerbaarheid en kosten. Bij de invoering van de regels krijgt ons college vanuit de raad toestemming om de pilot bij te stellen of te stoppen als dit nodig is. Zo kunnen we snel bijsturen als dat nodig is. We doen pilots op twee onderdelen:
  - o *Een pilot met vergunningplicht op gebiedskenmerken:* We doen een pilot met een vergunningplicht in 3 buurten aan de hand van omgevingsfactoren. Het gaat dan om boomkroonbedekking in een buurt. Boomkroonbedekking is namelijk een indicator voor het vergroenen en gezonder maken van buurten. In deze gebieden geldt dat alle gemeentelijke bomen in de openbare ruimte vergunningplichtig zijn vanaf 50 centimeter omtrek gemeten op 1.30 meter hoogte vanaf maaiveld. Dit met uitzondering van bomen in parken/groenvakken met een oppervlakte groter dan 1ha. Vanuit de eerder door het College van B en W vastgestelde selectielijst worden nu met dit voorstel drie definitieve buurten vastgesteld als pilotbuurt (Eekmaat, Varvik-Diekman (zonder sportcomplex) en het Industrie- en Havengebied).
  - o *Pilot bomenlanen in op de bomenkaart aangewezen straten:* We hebben op de bomenkaart belangrijke groene verbindingen opgenomen in de vorm van stads- en wijkstraten. Bij deze straten geldt dat alle gemeentelijke bomen in de openbare ruimte die onderdeel zijn van een bomenlaan vergunningplichtig zijn vanaf 50 centimeter omtrek gemeten op 1.30 meter hoogte vanaf maaiveld. Bij kleinere bomen in de bomenlanen geldt geen vergunningplicht.
- We hebben de bomenkaart vereenvoudigd en beperkt tot individuele bomen (punten) en bomenlanen/ wegen (lijnen). Waarbij:
  - o *Individuele bomen staan op de kaart als punt:* alle bijzondere bomen hebben we aan de hand van criteria opnieuw geïnventariseerd en als punt toegevoegd op de kaart. Alle individuele bomen op de kaart zijn vergunningplichtig. Ook als ze een stamomtrek onder de 1 meter hebben. Daarnaast verlenen we voor deze bomen alleen bij een zwaarwegend belang een vergunning. We onderzoeken samen met onze groene partners of we eigenaren van deze bomen in de toekomst ook kunnen belonen met bijvoorbeeld een subsidie of ander soort vergoeding.
  - o *De bomenlanen die onderdeel zijn van de pilot staan op de kaart als lijnen weergegeven.*
  - o *De eerdere boombeschermingsgebieden in de bebouwde kom vervallen:* Deze gaven vaak discussie. In het landelijk gebied sluiten we meer aan op de visie landelijk gebied en werken we meer samen met de provincie.
- We verbeteren toezicht en handhaving, leggen vaker herplantplicht op en controleren deze vaker.
- We zetten meer in op communicatie en bewustwording rond het belang van bomen.
- We houden een balans. Zowel tussen het beschermen (vergunningplicht) en straffen (handhaven), als bewustwording rond het belang van bomen en bomen zien als meerwaarde. Waarbij we tegelijkertijd zorgen dat we niet te veel de stad op slot zetten en bomen als last worden gezien.
- De regels evalueren we begin 2027, 1,5 jaar na inwerkingtreding. Waar nodig doen we dit eerder.

## *Besluitvormingsstappen richting vastgestelde (geoptimaliseerde) regels*

Het nu genomen besluit is een eerste belangrijke stap in de afronding van het bestuurlijke besluitvormingsproces rond de optimalisatie van de regels bomenbescherming. Met de stap geven we ruimte aan de samenleving om te reageren op de regels.

De verdere (besluitvorming)stappen voor het vaststellen van de geoptimaliseerde regels zijn:

| Stap | Wie                                             | Wat                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Status                                                    |
|------|-------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|
| 1    | College                                         | Legt het ontwerp Verordening Kwaliteit Leefomgeving (VKL) 'onderdeel bomen' ter inzage. Dit inclusief <u>alle</u> bijlagen. Dus de ontwerp VKL teksten, de definities, de criteria voor de bomenkaart en de kaart.                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Afgerond via <a href="#">Collegebesluit 25 maart 2025</a> |
| 2    | Ter inzagelegging (ambtelijk na collegebesluit) | De ter inzagelegging is voor iedereen (ca. 6 weken) + voorbereidingstijd en tijd voor verwerking eventuele zienswijzen.<br><br><i>Dit heeft geleid tot:</i> <ul style="list-style-type: none"> <li>• 7 zienswijzen. Zie nota beantwoording zienswijzen.</li> <li>• 18 verzoeken om bomen toe te voegen op de bomenkaart. Waarvan er 17 daadwerkelijk zijn toegevoegd aan de kaart vanuit de criteria.</li> <li>• Een tweetal kleinere technische ambtelijke wijzigingen in de ontwerpregels.</li> </ul> | Afgerond op 8 mei 2025                                    |
| 3    | College                                         | Stelt de zienswijzen vast en legt het ontwerp Verordening Kwaliteit Leefomgeving (VKL) 'onderdeel bomen' ter vaststelling aan de raad voor.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Met dit besluit                                           |
| 4    | Gemeenteraad                                    | Neemt een besluit over het ontwerp Verordening Kwaliteit Leefomgeving (VKL) 'onderdeel bomen'                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Streven: 23 juni in de stedelijke commissie kamer Fysiek  |
| 5    | Regels treden in werking                        | Deze geoptimaliseerde regels treden na besluit van de raad en de publicatieprocedure in werking.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Streven 7 of 8 juli in de gemeenteraad.                   |

### Gewenst effect van het besluit in relatie tot de strategische opgaven

We willen Enschede groen houden en groener maken. Dat doen we met deze regels, waarmee we de bomen in Enschede beter beschermen. We zetten daarmee in op de strategische opgave 'Groen duurzaam Enschede' met de bijbehorende ambities als verwoord in het Groenambitieplan Enschede "Enschede één groot groen park". Bomen zijn namelijk een essentieel onderdeel in het gezond en aantrekkelijk houden van de leefomgeving. We zetten met dit voorstel ook in op vereenvoudiging en betere vindbaarheid van de regels voor eigenaren en beheerders van bomen in Enschede. Waarmee we bijdragen aan de strategische opgave 'open Enschede'.

### Argumenten

#### 1.1 Het is in lijn met onze ambities en opgaven en de wens van de raad.

We vinden de bescherming van bomen in Enschede belangrijk. Bijvoorbeeld vanuit onze opgave groen en duurzaam Enschede, de ambities van het groenambitieplan Enschede en de moties van de gemeenteraad.

#### 2.1 en 3.1 De geoptimaliseerde regels passen beter bij de huidige ambitie en ontwikkelingen van Enschede

Sinds de vaststelling van de huidige regels in 2015 zijn er verschillende ontwikkelingen, die vragen om optimalisatie van de huidige regels. Zo hebben we nieuwe strategische opgaven. Hebben we nieuwe ambities vastgesteld in het Groenambitieplan Enschede "Enschede één groot groen park". Is de Omgevingswet in werking getreden, is de visie landelijk gebied vastgesteld en heeft de raad de motie 'bomen beter beschermen' en de motie "laat ze staan" aangenomen.

## *2.2 en 3.2 We zetten in op meer bomenbescherming en houden tegelijkertijd balans*

Met dit beleid zetten we conform de ambities uit het groenambitieplan in op het beter beschermen van onze bomen en bomenlanen in Enschede. Tegelijkertijd streven we daarbij met deze aanpak naar een balans tussen regelgeving (en systemen) en handhaven aan de ene kant en het ruimte blijven bieden aan ontwikkeling van de stad en het belonen aan de andere kant. Dit doen we door bijvoorbeeld eerst een gemeentelijke pilot te houden met nieuwe vormen, zoals een vergunningplicht aan de hand van gebiedskenmerken zoals boomkroonbedekking en zwaardere vergunningplicht voor specifieke bomenlanen. Ook hebben we verbeteringen doorgevoerd in de toetsing van een vergunning. We gaan werken met een beoordelingsformulier, die helpt om betere afwegingen te maken tussen de waarde van de boom en bijvoorbeeld het belang van ontwikkelingen. Dit formulier is ter beeldvorming toegevoegd in bijlage 11 van dit voorstel. Ondanks dit hulpmiddel blijft het altijd aan de vergunningverlener (en/ of college) om een afgewogen besluit te nemen op een vergunning.

## *2.3 (D) Dit zijn de beste buurten voor een proef*

Bij ons besluit van 25 maart hebben we een selectielijst met buurten opgenomen voor de proef met een vergunningplicht aan de hand van boomkroonbedekking. Dit waren de 11 buurten met de grootste afwijking ten opzichte van de bomennorm. Vanuit deze selectielijst hebben we vanuit onze verschillende opgaven een verdere selectie gemaakt. Hier is deze buurten uit naar voren gekomen. Waarbij we hebben gelet op zo representatief mogelijke buurten vanuit bijvoorbeeld:

- *De boomkroonbedekking in de buurt* - Boomkroonbedekking is een (belangrijke) indicator voor het vergroenen en gezonder maken van buurten.
- *Aantallen gemeentelijke bomen (met een geschatte omvang boven de 50 cm omtrek)* - Voor een pilot is het nodig dat er voldoende bomen staan met voldoende grote stamomtrek (vergunningplichtige bomen).
- *De ruimtelijke ontwikkelingen en opgaven in de buurt* - We streven naar representatieve gebieden in een pilot. Daarom zoeken we gebieden waar wel ruimtelijke ontwikkelingen plaats vinden, maar de omvang daarvan niet zo groot is dat de pilot niet meer representatief is voor andere gebieden.

In bijlage 9 is de volledige onderbouwing van de keuzes opgenomen.

## *2.4 (D) Het geeft ons beter inzicht*

Door de pilots krijgen we beter inzicht in de effecten van zwaardere vergunningregels op onze groene opgaven, zoals de bescherming van onze bomen en bomenlanen. Of op ruimtelijke ontwikkelingen, lasten en kosten voor de organisatie of andere effecten. Dit in een afgebakend gebied en beperkt op onze eigen bomen. Waardoor het effect van de pilots voor de inwoners, ondernemers en instellingen beperkt blijft.

## *2.5 We kunnen de pilots bijstellen of stoppen als dat nodig is*

De proeven (pilots) kunnen in de praktijk tegelijkertijd onwerkbaar blijken of leiden tot grotere ongewenste effecten. Dit doordat hier veel eerder een vergunning nodig is voor gemeentelijke bomen of de systematiek te onduidelijk is. Denk aan grote zwaarwegende maatschappelijke ruimtelijke ontwikkelingen die vertraagd worden of onduidelijkheden in de uitvoering van de regels. Tegelijkertijd zijn ontwikkelingen in een gebied nodig om de regels goed te kunnen testen in een pilot. Bij weinig tot geen werkzaamheden komt niet genoeg informatie vrij om goed geïnformeerde beslissingen op te nemen. De ongewenste effecten kunnen daardoor vragen om snelle bijstelling of het stoppen van de pilots. Dit is ondervangen in de regels. In de verordening is namelijk opgenomen dat ons College vanuit de raad bevoegdheid krijgt om de pilots vroegtijdig bij te stellen of te stoppen.

## *4.1 We maken beter toezicht op herplant mogelijk*

Toezicht op, bij de vergunning opgelegde, herplant is een aandachtspunt. Door de Adviseur Bomen formeel aan te wijzen als toezichthouder Vkl heeft de Adviseur Bomen de bevoegdheden om herplant te controleren. Als uit controle blijkt dat er sprake is van een overtreding dan draagt de Adviseur Bomen de casus over aan handhaving. Strafrechtelijke handhaving blijft belegd bij Omgevingsdienst Twente. Hiermee borgen we dat, bij de vergunning opgelegde, herplant op de goede wijze is uitgevoerd. Ook vanuit goed werkgeverschap is het wenselijk de Adviseur bomen als toezichthouder aan te wijzen.

## *6.1 We handelen hiermee de zienswijzen af*

Voor de inhoud en de beantwoording van de zienswijze verwijzen wij naar de bijgevoegde Nota beantwoording zienswijze. In deze nota wordt een reactie gegeven op de ingediende zienswijze. De

zienswijze geeft geen aanleiding om de regels te wijzigen. De indieners van een zienswijze worden na ons besluit per brief geïnformeerd over ons besluit en de nota beantwoording zienswijze.

## 7.1 De moties zijn uitgevoerd.

Met dit traject hebben we zowel de motie bomen beter beschermen en de motie “laat ze staan” afgerond. Zo droeg de motie “Laat ze staan” aan het College op om rond de twee eiken aan de Goolkatenweg 65:

- te onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om met name deze twee bomen te behouden;
- zich in te spannen om samen met de eigenaar en boomdeskundigen tot een duurzame, boomvriendelijke oplossing te komen;
- de raad te informeren wat de uitkomst daarvan zal zijn.

Uitkomst: Deze twee bomen zijn nu opgenomen op de bomenkaart en er zijn eerder uitvoerige gesprekken gevoerd met de boomeigenaar. De Bomenstichting heeft daarnaast eenmalig bij wijze van uitzondering aan de boomeigenaar aangeboden een subsidie beschikbaar te willen stellen voor inspectie en onderhoud van de bomen. Meer mogelijkheden heeft het College op dit moment niet om deze bomen op dit moment te beschermen. Waarmee deze motie ook is afgehandeld.

## Risico's

### 1.1, 2.1, 3.1 en 5.1 De geoptimaliseerde regels geven mogelijk meer regeldruk en meer kansen op bezwaren en procesvertragingen

Voor inwoners, bedrijven, instellingen en onszelf als gemeente. Het kappen van een boom wordt vaker vergunningplichtig. Dit betekent hogere kosten door het betalen van leges. Het opleggen van een vergunningplicht is een van de weinige instrumenten die een gemeente heeft om het kappen van bomen te reguleren. De verhoging van regeldruk past bij de ambitie om de bescherming van bomen in Enschede te vergroten.

Tegelijkertijd kunnen er ook effecten ontstaan op projecten, doordat bezwaar en beroep mogelijk is op vergunningen voor bomen die vanwege projecten moeten worden gekapt. Of kan het leiden tot andere effecten, doordat ook voor kleinere (gemeentelijke) bomen al een vergunningaanvraag nodig is. Hoe groot dit effect is moet in de praktijk nog blijken. Daarom testen we dit ook in de genoemde pilots met bomenlanen en de pilot gebiedskenmerken. Een verlaagde vergunningsdrempel leidt in de praktijk niet altijd tot ook daadwerkelijk meer vergunningaanvragen. Ook maken we het vergunningentraject en de afwegingen daarin transparanter. We monitoren de effecten de komende jaren en evalueren we na de inwerkingtreding van de regels. Deze evaluatie doen we begin 2027, 1,5 jaar na inwerkingtreding en eerder indien nodig. Wanneer dit nodig blijkt stellen we de regels tussendoor bij.

### 1.2, 2.2, 3.2 en 5.2 Het kan leiden tot hogere kosten

Er is vaker sprake van vergunningplicht bij het kappen van een boom. Dit kan leiden tot meer vergunningaanvragen en meer benodigde ambtelijke inzet. Ambtelijke inzet voor zowel de beoordeling van de vergunningen als het aanvragen van vergunningen voor eigen gemeentelijke houtopstanden. Daarnaast kan het leiden tot hogere administratieve lasten in de interne afhandeling van de vergunningen en bijbehorende leges. Dit zowel aan de kant van vergunningen als vanuit de gemeentelijke rol als boomeigenaar en beheerder. Doordat we inzetten op het voorkomen van het kappen van bomen (en dus minder vaak vergunningaanvragen) en het vereenvoudigen van processen verwachten we dat dit effect mee valt.

### 1.3 en 2.3 We zetten nog niet optimaal in op belonen

Vanuit de discussienota hebben zowel de commissie als de groene belangenpartijen voorkeur uitgesproken voor een balans tussen belonen en handhaven. Dit is als leidraad gebruikt bij het opstellen van de voorliggende regels. We kunnen nog meer in zetten op het belonen. Denk bijvoorbeeld aan (onderhouds)subsidie voor particuliere bomen op de bomenkaart, wat verdere uitwerking en een hogere investering vraagt. Gezien het lopende Bob-traject zien we dit voor nu als niet haalbaar. Wel gaan we met onder andere de groene belangenpartijen in gesprek over eventuele toekomstige mogelijkheden. Dit nemen we ter overweging mee in trajecten op een later moment zoals bij actualisatie van de groenblauwsubsidie.

## Kosten en financiële dekking van het voorstel

Voor vergunningaanvragen voor het kappen van een boom is binnen de huidige situatie een vast team vergunningverleners beschikbaar. Dit geldt ook voor de handhaving door de omgevingsdienst Twente.

Indien er meer vergunningen worden aangevraagd, levert dit daarnaast ook legesinkomsten op. De uitvoering van dit voorstel wordt in eerste instantie binnen de huidige capaciteit opgelost. Indien de capaciteit onvoldoende blijkt, nemen we dit mee in de regulier Interne Planning- en controlcyclus (IPC).

Hetzelfde geldt voor het aanvragen van vergunningen door de gemeente zelf. We verwachten dat dit binnen de huidige capaciteit past, omdat we inzetten op het zo veel als mogelijk behouden van bomen.

### **Disclaimer bij dit besluit:**

*Bij dit besluit wordt ingestemd op basis van de kennis van nu. De gemeente kampt echter met aanzienlijke financiële uitdagingen, waaronder forse begrotingstekorten vanaf het (Ravijn)jaar 2026. Samen met andere gemeenten zetten we ons via een lobby richting het Rijk in voor herstel van dit tekort.*

*Daarnaast zijn we vorig jaar gestart met het traject Begroting en Organisatie in Balans (BOB). Dit traject is gericht op het waarborgen van de meerjarige financiële gezondheid van de gemeente. We moeten er echter serieus rekening mee houden dat BOB in 2025 leidt tot ingrijpende ombuigingen in de daaropvolgende jaren. Dit kan gevolgen hebben voor onze dienstverlening en investeringen, en het is mogelijk dat we in de toekomst op dit besluit moeten terugkomen."*

### **Afweging en alternatieven**

#### **Het huidige beleid aanhouden**

Een alternatief op dit voorstel is om ervoor te kiezen het huidige beleid aan te houden. Hiermee blijft de huidige regeldruk, vergunningplicht en kosten behouden. Dit alternatief is niet passend bij de ambitie uitgesproken door de gemeenteraad en ontwikkelingen als de omgevingswet.

#### **Voor gemeentelijke bomen geen zwaardere vergunningplicht hanteren. (lees: geen pilots uitvoeren)**

We leggen onszelf een zwaardere vergunningplicht op via de pilots met gebiedskenmerken en laanbomen. Wat risico's geeft op hogere kosten, juridische trajecten en/ of vertragingen in projecten. Een alternatief is om de pilots niet uit te voeren. Er geldt dan dezelfde regels voor de gehele gemeente. Dit past niet in de uitkomsten van de discussienota en de lijn van de motie bomen beter beschermen.

### **Participatie**

Groene belangenpartijen hebben via vertegenwoordigers in verschillende stadia van het proces meegedacht. Het gaat dan om stichting Natuur- en Milieuraad Enschede (NMRE), de IVN Enschede, de Bomenstichting, NatuurAlert Nederland en Stawel. Ook Provincie Overijssel, Landschap Overijssel en onze partner Omgevingsdienst Twente hebben meegedacht bij deze ontwikkeling. De landelijke kennisinbreng is onder andere geborgd door het externe landelijke adviesbureau, die ons heeft begeleid in dit traject. Op 2 december zijn de concept geoptimaliseerde regels beeldvormend besproken in de Stedelijke Commissie Fysiek.

Zie voor de participatie ook de participatieverslag in de bijlage bij dit voorstel. Deze is door ons College vastgesteld in onze vergadering van 25 maart 2025.

### **Communicatie met direct betrokkenen:**

Communicatie volgt na definitieve vaststelling van de regels. Dit in elk geval via een persbericht, bericht in de huis-aan-huiskrant, het omgevingsloket (incl. de vergunningcheck), op de gemeentelijke website en publicatie op overheid.nl. Er zijn geen brieven gestuurd naar boomeigenaren. Wel worden de indieners van een zienswijze na ons besluit per brief geïnformeerd over het besluit en de nota met daarin de reactie op hun zienswijze. De aanmelders van bomen hebben een reactie ontvangen.

#### **Interne communicatie**

Interne afdelingen zijn betrokken bij dit proces en worden geïnformeerd over de voortgang en uitkomsten van dit besluitvormingstraject.

#### **PR over besluit:**

Nee

#### **Persbericht, ja of nee:**

Nee. Op 27 maart 2025 is al een persbericht verstuurd over de nieuwe regels boombescherming. De ingediende zienswijzen hebben niet geleid tot herziening van het voorstel. Verdere communicatie volgt zodra de regels definitief zijn.

## Vervolg

Na ons besluit:

- Informeren we de indieners van een zienswijze per brief over ons besluit en de nota beantwoording zienswijze.
- Leggen we raad de vaststelling van deze wijziging van de verordening kwaliteit leefomgeving voor.
- Na vaststelling door de gemeenteraad:
  - o Worden de regels gepubliceerd op overheid.nl
  - o Treden de regels 1 dag na publicatie in werking.
- Vanaf dat moment worden:
  - o Alle bomen waarvoor een kapmelding is ingediend 15 werkdagen of korter voor de inwerkingtreding van de regels vergunningplichtig.
  - o Ingediende vergunningaanvragen waar nog geen besluit op is genomen behandeld volgens de oude systematiek.
- Gaan we stapsgewijs een bomencampagne uitrollen.

## Bijlage(n)

|            | Omschrijving                                                        | College | Raad | Niet actief publiceren | Geheim |
|------------|---------------------------------------------------------------------|---------|------|------------------------|--------|
| Bijlage 1  | Wijzigingsverordening Vkl                                           | Ja      | Ja   | Nee                    | Nee    |
| Bijlage 2  | Nadere regels boombescherming                                       | Ja      | Ja   | Nee                    | Nee    |
| Bijlage 3  | Was-wordt lijst                                                     | Ja      | Ja   | Nee                    | Nee    |
| Bijlage 4  | Bijlage 1.2 definities                                              | Ja      | Ja   | Nee                    | Nee    |
| Bijlage 5  | Bijlage 6.14 Criteria voor het aanwijzen van bomen op de bomenkaart | Ja      | Ja   | Nee                    | Nee    |
| Bijlage 6  | <a href="#">Bomenkaart Enschede</a>                                 | Ja      | Ja   | Nee                    | Nee    |
| Bijlage 7  | Kaart pilot Boomkroon-bedekking                                     | Ja      | Ja   | Nee                    | Nee    |
| Bijlage 8  | Nota beantwoording zienswijzen                                      | Ja      | Ja   | Nee                    | Nee    |
| Bijlage 9  | Bijlage keuze pilotgebieden Boomkroon-bedekking                     | Ja      | Ja   | Nee                    | Nee    |
| Bijlage 10 | Participatie-verslag optimalisatie regels boombescherming           | Ja      | Ja   | Nee                    | Nee    |
| Bijlage 11 | Criteria beoordeling vergunning-aanvraag – ter Beeldvorming         | Ja      | Nee  | Nee                    | Nee    |
| Bijlage 12 | Aanwijzingsbesluit toezichthouder                                   | Ja      | Nee  | Nee                    | Nee    |